

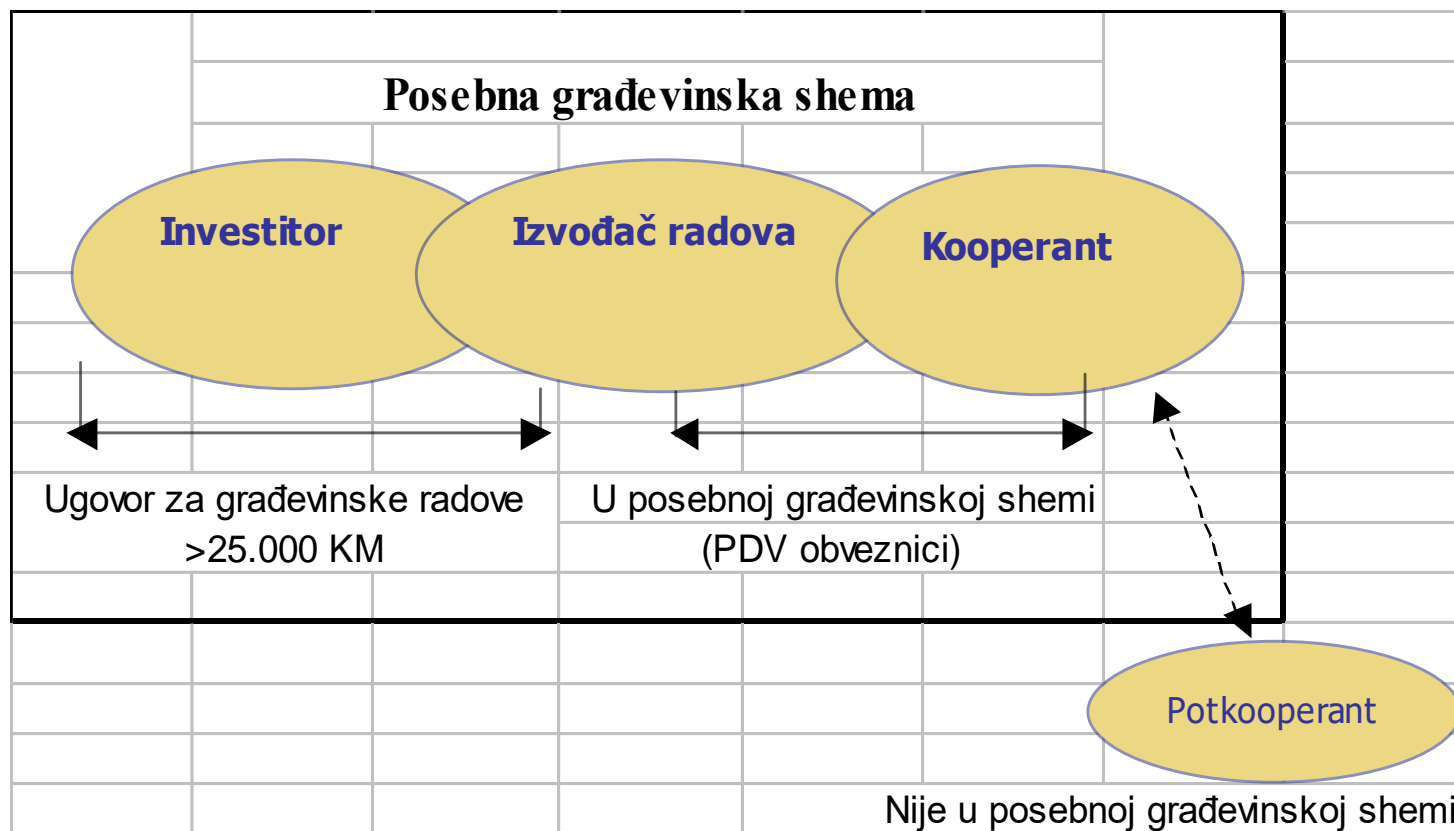
NEKA SPECIFIČNOSTI PRIMJENE PDV-a I EVIDENTIRANJA U RAČUNOVODSTVENIM I POREZNIM EVIDENCIJAMA

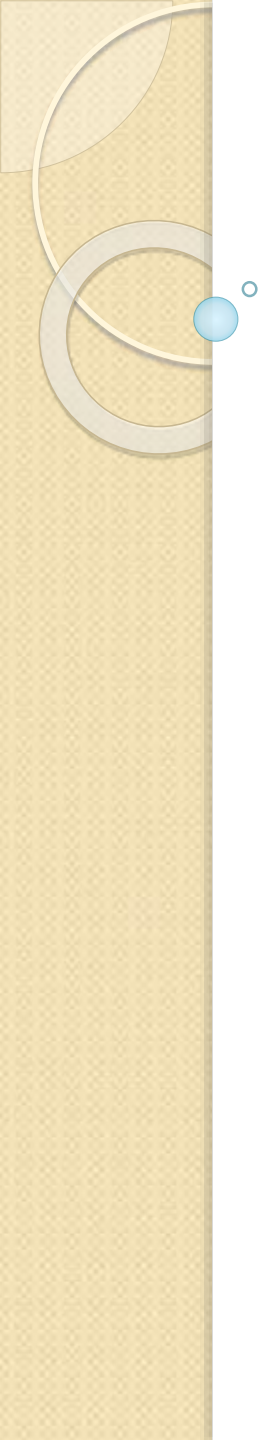
dr.sc. JOZO PILJIĆ

Sarajevo, --. XI 2017.

- OPOREZIVANJE PROMETA MOTRONIH VOZILA U SUSTAVU PDV-a
- POSEBNA SHEMA U GRAĐEVINARSTVU
- PRODAJA UZ AVANSNU NAPLATU
- AVANSI DANI ZA NABAVKU
- POVRAT ROBE OD STRANE KUPCA
- ODUSTAJANJE OD ISPORUKE
- IZUZIMANJE DOBARA IZ MALOPRODAJE ZA VLASTITE POTREBE
- SIROVINE I MATERIJAL U DORADI, OBRADI I MANIPULACIJI
- ISPRAVKA ODBITKA ULAZNOG POREZA ZA OPREMU I OBJEKTE ZA VRŠENJE DJELATNOSTI
- PROMJENA OSNOVICE PDV-a
- RASHODOVANJE OPREME KOJA JE U POTPUNOSTI OTPISANA
- NIVELIRANJE CIJENA U VELEPRODAJI
- USKLAĐIVANJE VRIJEDNOSTI ZALIHA NA KRAJU GODINE
- INVENTURNE RAZLIKE UTVRĐENE POPISOM

POSEBNA SHEMA U GRAĐEVINARSTVU

-
- Kooperant i izvođač radova su solidarno i pojedinačno odgovorni za plaćanje PDV-a, dok se ne primi dokaz da je fakturirani PDV plaćen.
 - Kooperant obračunava, plaća i podnosi prijavu za PDV prema posebnoj shemi na isti način kao i za bilo koju drugu privrednu djelatnost.
 - Plaćanje PDV-a od strane izvođača radova, kojeg obračunava kooperant, tretira se kao ulazni porez i za izvođača i za kooperanta

- **U slučaju da izvođač radova izvrši uplatu, zaračunatog poreza po situacijama kooperanta, na jedinstveni račun sa pozivanjem na svoj identifikacijski broj on time ne stječe pravo odbitka ulaznog poreza po tom osnovu u svojoj mjesečnoj prijavi PDV-a, a ostaje i dalje u obvezi da plati zaračunati porez sa pozivanjem na identifikacijski broj kooperanta, pa tek tada ostvaruje pravo odbitka tako plaćenog poreza.**
- Isto tako i kooperant tek po prijemu dokaza da je izvođač radova platio zaračunati PDV po njegovoj situaciji na identifikacijski broj kooperanta stiče pravo odbitka tog ulaznog poreza.
- **Dakle, ne može zamijeniti opća shema za posebnu shemu naplate PDV-a ako su porezni obveznici izvođač i kooperant, za građevinske radove čija ukupna vrijednost prelazi iznos od 25.000,00 KM.**

Računovodstveni i porezni aspekt sheme u građevinarstvu

Primjer:

- Kooperant je za potrebe izgradnje građevinskog objekta izvršio nabavku građevinskog materijala u iznosu od 10.000,00 KM sa zaračunatim PDV-om od 1.700,00 KM
- Kooperant je ispostavio izvođaču radova privremenu situaciju na 50.000,00 KM sa obračunatim PDV-om u iznosu od 8.500,00 KM
- Izvođač radova izvršio je uplatu PDV-a u iznosu od 8.500,00 KM na jedinstveni račun sa pozivanjem na PDV identifikacijski broj kooperanta a dokaz o plaćanju dostavio je kooperantu
- Izvođač radova izvršio je plaćanje situacije kooperantu
- Izvođač radova ispostavio je situaciju investitoru na iznos od 100.000, KM sa zaračunatim PDV-om od 17.000,00 KM
- Izvršeno je saldiranje PDV-a na kraju mjeseca.

Knjiženje u glavnoj knjizi kod kooperanta

Sirovine i materijal - 101		Dobavljači u zemlji - 432		Prihodi od vršenja usluga - 611	
(1) 10.000			11.700 (1)		50.000 (2)
Ulazni porez na koji se nije steklo pravo odbitka - 276		Kupci u zemlji - 211		Transakcijski računi - 2000	
(2) 8.500	8.500 (3)	(2) 50.000	50.000 (4)	(4) 50.000	
Obveze za PDV po posebnoj shemi - 4750		PDV u primljenim računima PDV-a - 270		Ulazni porez po posebnoj shemi - 2750	
(5) 8.500	8.500 (2)	(1) 1.700	1.700 (5)	(3) 8.500	8.500 (5)
Potraživanja za razliku većeg ulaznog poreza od obveze u obračunskom periodu - 279					
(5) 1.700					
<i>Opis:</i>					
1) Nabavka materijala					
2) Fakturirana usluga izvođaču radova					
3) Primljen dokaz uplate PDV					
4) Naplaćena situacija					
5) Saldiranje					

Knjiženje u glavnoj knjizi kod izvođača radova:

Troškovi usluga na izradi i doradi učinaka - 5300		Transakcijski računi - 2000		Ulazni porez na koji se nije steklo pravo odbitka - 276	
1) 50.000		So	8.500 (2)	(1) 8.500	8.500 (2a)
			50.000 (4)		
Ulazni porez po posebnoj shemi - 265		Obveze za PDV po posebnoj shemi - 475		Kupci u zemlji - 211	
(2a) 8.500	8.500 (5)	(2) 8.500	8.500 (1)	(3) 117.000	
Dobavljači u zemlji - 432		Prihodi od prodaje učinaka - 6110		Obveze za uplatu razlike PDV-a za obračunski period - 4790	
(4) 50.000	50.000 (1)		100.000 (3)		8.500 (5)
PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a - 470					
(5) 17.000	17.000 (3)	<i>Opis:</i>			
1) Primitljene usluge od kooperanta					
2) Plaćanje PDV-a na ID kooperanta					
3) Ispostavljena situacija investitoru					
4) Plaćena situacija kooperantu					
5) Saldiranje					

Evidentiranje faktura kod kooperanta

KNJIGA ULAZNIH FAKTURA										
RB	Broj fakture	Datum fakture	Naziv dobavljača i sjedište	Ident.br/ JMBG	Iznos fakture bez PDV-a	Iznos fakture s PDV-om	Iznos paušalne naknade	IZNOS ULAZNOG POREZA		
								Ukupno u fakturi	Koji se može odbiti	Koji se ne može odbiti
								1	2	3
1.					10.000,00	11.700,00		1.700,00	1.700,00	
2.						8.500,00		8.500,00	8.500,00	
UKUPNO I/14					10.000,00	20.200,00		10.200,00	10.200,00	

KNJIGA IZLAZNIH FAKTURA										
RB	Broj fakture	Datum	Naziv i sjedište kupca	Iden. broj	Iznos fakture/ nakn. s porezom	Iznos interne fakture u vanposl. svrhe	Izvoz	Iznos fa za ostala oslob. PDV-a	Isporuke poreznim obveznicima	
									Osnovica	PDV
									1	2
1.					58.500,00				50.000,00	8.500,00
UKUPNO I/14					58.500,00				50.000,00	8.500,00

Evidentiranje faktura kod izvođača radova

KNJIGA ULAZNIH FAKTURA										
RB	Broj fakt.	Datum fakture	Naziv dobavl. i sjedište	Ident.br/ JMBG	Iznos fakture bez PDV-a	Iznos fakture s PDV-om	Iznos paušalne naknade	IZNOS ULAZNOG POREZA		
								UKUPNO u fakturi	Koji se može odbiti	Koji se ne može odbiti
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1					50.000,00	58.500,00		8.500,00		8.500,00
2									8.500,00	-8.500,00
UKUPNO I/14					50.000,00	58.500,00		8.500,00	8.500,00	0

KNJIGA IZLAZNIH FAKTURA										
RB	Broj fa	Datum	Naziv i sjedište kupca	Iden. broj	Iznos fakture/ nakn. s porezom	Iznos interne fakture u vanposl. svrhe	Izvoz	Iznos fa za ostala oslob. PDV-a	Isporuke poreznim obveznicima	
									Osnovica	PDV
1.					117.000,00				100.000,00	17.000,00
UKUPNO xx/14					117.000,00				100.000,00	17.000,00

OPOREZIVANJE PROMETA MOTRONIH VOZILA U SUSTAVU PDV-a

1. Oporezivanje novih putničkih automobila

- Na promet novih putničkih automobila, aviona i brodova, koje vrši porezni obveznik obračunava se i plaća porez na dodanu vrijednost.
- Pod prometom koji je predmet oporezivanja podrazumijeva se prijenos prava raspolaganja na putničkom automobilu, avionu, brodu, odnosno uvoz automobila, aviona i brodova u BiH.

Primjer:

Poduzeće "NIPEX", prodaje nov auto marke "golf" po cijeni od 50.000 KM, u koju su uključeni carina i druge uvozne dažbine uz popust od 5% koji se iskazuje na fakturi. Automobil je nabavljen za prijevoz osoblja kupca.

Cijena vozila	50.000,00 KM
PDV 17%	8.500,00 KM
Cijena s PDV-om	58.500,00 KM

Knjiženje kod prodavca:

Red. broj	OPIS	Račun	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1	Kupci u zemlji	211	58.500,00	
	Prihod od prodaje robe	601		50.000,00
	PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a	470		8.500,00
	<i>Za prodaju auta</i>			

Knjiženje kod kupca:

Red. broj	OPIS	Račun	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1	Putnički automobili u pripremi	0250	58.500,00	
	Dobavljači u zemlji	432		58.500,00
	<i>Za nabavku putničkog automobila</i>			

2. Prodaja rabljenog motornog vozila od strane preprodavača

- Preprodavači korištene robe, a to znači i rabljenih motornih vozila, na koja nije odbijen ulazni porez obračunavaju i plaćaju PDV na promet tih dobara čija je osnovica razlika između prodajne i nabavne cijene uz odbitak PDV-a koji je sadržan u toj razlici.
- Ova osnovica primjenjuje se samo ukoliko prodaju rabljenog motornog vozila vrši preprodavac, a ne vlasnik vozila (bez obzira da li preprodavač vrši prodaju vozila u svoje ime ili u ime druge osobe prema ugovoru).
- Preprodavači koji obračunavaju PDV na ovaj način ne mogu na ispostavljenim fakturama iskazati PDV ili navesti bilo koji podatak na osnovu kojeg se može PDV obračunati.
- Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene, oporezivi iznos je nula.

- Preprodavači mogu obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uvjetima, ako su rabljenu robu, s namjerom da iste preprodaju, kupili ili dobili:
 - od osoba koje nisu PDV obveznici (građani),
 - od obveznika koji nisu imali pravo na odbitak ulaznog poreza prilikom nabave tih dobara, odnosno, koji su oslobođeni plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza na nabave (subjekti iz čl. 24. i 25. Zakona),
 - od osoba koje nisu PDV obveznici, kad se radi o korištenoj poslovnoj imovini te osobe (mali poduzetnici).

- Ukoliko preprodavači istovremeno obračunavaju, naplaćuju i plaćaju PDV prema općim uvjetima, obvezni su u svom knjigovodstvu odvojeno voditi evidencije za nabave na koje obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim uvjetima i u istim su dužni osigurati podatke o:
 - prodavatelju za svaki predmet,
 - svakom predmetu nabave,
 - iznosu nabavne cijene za svaki predmet,
 - iznosu prodajne cijene za svaki predmet prometa,
 - iznosu razlike između nabavne i prodajne cijene dobara i
 - iznosu PDV-a koji je sadržan u razlici.

Primjer:

Obračun poreza na dodanu vrijednost:

Prodajna vrijednost s PDV – om	5.000,00 KM
Nabavna vrijednost	<u>4.000,00 KM</u>
Razlika	1.000,00 KM

Obveza za PDV = $1.000,00 \times 14,5299\%$ =
145,30 KM

Knjiženje kod prodavca:

Red. broj	OPIS	Račun	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1	Kupci u zemlji	211	5.000,00	
	Ukalkulirana razlika u cijeni	137	145,30	
	Prihod od prodaje robe	601		5.000,00
	PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a	470		145,30

Preprodavač neće na fakturi iskazivati PDV, nego će u napomeni naznačiti da PDV nije obračunat u skladu s člankom 47. stav 9. Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

Knjiženje kod kupca:

Red. broj	OPIS	Račun	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1	Putnički automobili u pripremi	0250	5.000,00	
	Dobavljači u zemlji	432		5.000,00
	<i>Za nabavku rabljenog auta</i>			

4. Prodaja vlastitih rabljenih putničkih automobila

- Ako isporuku rabljenog putničkog automobila vrši registrirani porezni obveznik, takva isporuka nepodliježe oporezivanju sa porezom na dodanu vrijednost, pod uvjetom da pri nabavci nije odbijen ulazni porez.
- Isporuka rabljenih putničkih automobila koja su nabavljena prije 01.01.2006.godine, na koja je plaćen porez na promet proizvoda, u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga, ne podliježe oporezivanju sa porezom na dodanu vrijednost, s obzirom da su jednom u prometu već oporezovana.
- Porezni obveznik neće na fakturi iskazivati PDV, nego će u napomeni naznačiti da PDV nije obračunat u skladu s člankom 7. stav 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

5. Razmjena putničkih automobila (staro za novo)

- Prema odredbama članka 4. stav 3. tačka 7. Zakona o porezu na dodanu vrijednost, isporukom dobara koja podliježu oporezivanju je i razmjena dobara za druga dobra ili usluge.
- Porezna osnovica je vrijednost dobara ili usluga koje su predmet razmjene. Prema odredbama članka 10. stav 2. Pravilnika, pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakog isporučitelja.
- Ako se prilikom razmjene dobara ili usluga izvrši doplata u novcu, u naknadu za isporučeno dobro ubraja se i primljeno dobro ili usluga i novčani iznos naplate.

PRODAJA UZ AVANSNU NAPLATU

- Za primljene avanse prije isporuke dobara i usluga, a na osnovu izvoda ovlaštene organizacije platnog prometa, primalac avansa, dužan je izdati poreznu fakturu s naznakom „faktura-avans, koja je osnov za obračun izlaznog poreza kod prodavca, a ulaznog kod kupca.
- Primljeni avans predstavlja bruto naknadu iz koje se preračunatom stopom (14,5299%) izračunava PDV.
- Pri isporuci dobara, odnosno obavljanju usluga ispostavlja se porezna faktura u kojoj se zaračunava cjelokupna isporuka dobara, odnosno obavljena usluga, a avansna faktura se poništava (stornira).
- Ako je avans primljen u istom obračunskom periodu u kojem je obavljena i isporuka, tada se ne ispostavlja porezna faktura za avans, nego faktura za redovnu isporuku dobara ili usluga.
- U slučaju kada je primljeni avans veći od iznosa u redovnoj fakturi ispostavlja se avansna faktura za razliku avansa.
- PDV se ne obračunava i ne plaća u slučaju avansnog plaćanja za promet dobara i usluga koji ne podliježe plaćanju PDV-a, s tim što primalac avansa izdaje račun sa pozivom na odredbu Zakona o PDV-u kojim je propisano da taj promet dobara i usluga ne podliježe oporezivanju.
- Avansna fakturase ne izdaje na promete koji su oslobođeni obračuna i plaćanja PDV-a, u skladu sa odredbama članka 24. i 25. Zakona

Primjer:

- Registrirani PDV obveznik «Bingo» uplatio je 18.3.2014. avans za robu u iznosu od 1.170,00 KM. Dobavljač «Lary», registrirani PDV obveznik, ispostavio je fakturu za primljeni avans. PDV iznosi 170,00,00 KM ($1.170,00 \times 14,5299\%$)
- Poslije isporuke dobra dobavljač je izdao fakturu s datumom 03.04.2014. u iznosu od 1.200,00 KM sa obračunatim PDV-om u iznosu od 204,00 KM.

Knjiženje u dnevniku kod primatelja avansa:

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS		
			Duguje	Potražuje	
1.	Transakcijski računi domaća valuta	200	1.170,00		
	Primljeni avansi za robu	4911			1.170,00
	<i>Za primljeni avans</i>				
2.	Primljeni avansi za robu	4911		-170,00	
	PDV u primljenim avansima	471		170,00	
	<i>Ispostavljena «faktura-avans»</i>				
3	Kupci u zemlji	211	1.404,00		
	Prihodi od prodaje robe	6011			1.200,00
	PDV po izdanim fakturama	470			204,00
	<i>Za ispostavljenu poreznu fakturu</i>				
4.	Kupci u zemlji	211		1.170,00	
	Primljeni avansi za robu	4911		-1.000,00	
	PDV u primljenim avansima	471		-170,00	
	<i>Storno primljenog avansa</i>				

AVANSI DANI ZA NABAVKU

Primjer danog avansa kad je konačna faktura jednaka danom avansu:

- Gospodarsko društvo nabavlja robu i za tu svrhu uplaćuje avans dobavljaču u iznosu od 1.170,00 KM.
- Dobavljač je ispostavio fakturu za primljeni avans.
- Poslije isporuke robe gospodarsko društvo primilo je fakturu dobavljača u iznosu od 1.170,00 KM (1.000 KM za robu i 170 KM za PDV).

Knjiženje u dnevniku kod primatelja avansa:

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Avansi za robu	1510	1.170,00	
	Transakcijski računi – domaća valuta	200		1.170,00
	<i>Za dani avans</i>			
2.	<i>PDV sadržan u danim avansima</i>	272	170,00	
	Avansi za robu	1510	-170,00	
	<i>Za primljenu avansnu fakturu</i>			
3.	Roba u vlastitom skladištu	1320	1.000,00	
	PDV u primljenim fakturama	270	170,00	
	Dobavljači u zemlji	432		1.170,00
	<i>Za primljenu fakturu od dobavljača</i>			
4.	Dobavljači u zemlji	432	1.170,00	
	<i>PDV sadržan u danim avansima</i>	272	-170,00	
	Avansi za robu	1510	-1.000,00	
	<i>Za izmirenje fakture dobavljača iz avansa</i>			

Povrat robe od strane kupca

- Kupac može vratiti robu prodavaču ako njena kvaliteta ne odgovara ugovorenom ili je količina isporučene robe veća od one naručene. U tu svrhu kupac sastavlja komisijski zapisnik i jedan njegov primjerak zajedno s povratnicom dostavlja prodavcu.
- Za vrijednost vraćene robe prodavač, suglasno odredbi članka 69. Pravilnika o primjeni zakona o porezu na dodanu vrijednost, ispostavlja kupcu knjižnu obavijest kako bi se smanjio iznos potraživanja. Iz odobrenja treba jasno biti vidljiva vrijednost vraćene robe i iznos obračunatog PDV-a.
- Obvezu za PDV za vraćenu robu prodavac može ispraviti, suglasno odredbi članka 20. stav 11. Zakona o PDV-u, tek kada mu kupac dostavi pisanu potvrdu da je u svojoj poreznoj evidenciji ispravio, tj. umanjio iznos ulaznog poreza

Primjer

- Kupcu je 13.03. 2017. isporučeno i fakturirano robe u vrijednosti od 11.700,00 KM (vrijednost isporuke 10.000 KM + 17% PDV-a 1.700 KM).
- Nabavna vrijednost prodate robe je 8.000 KM. Kupac je 17.04.2017. vratio dio robe zbog neodgovarajućeg kvaliteta. Roba se sa povratnicom zaprima u skladište po nabavnoj vrijednosti od 1.000 KM.
- Kupcu se dostavlja obavijest o knjiženju na osnovu koje se po navedenom računu odobrava za iznos od 1.396,25 KM (vrijednost isporuke 1.250 KM + 17% PDV-a 212,50 KM)
- Kupac je 20.4.2017 prodavcu dostavio pisani izvještaj da je u svojoj poreznoj evidenciji umanjio iznos ulaznog poreza za 212,50 KM koji se odnosi na vrijednost povrata robe.

RB	OPIS	Konto	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Kupci u zemlji	211	11.700,00	
	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	601		10.000,00
	PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a			1.700,00
	<i>Za ispostavljenu poreznu fakturu</i>	470		
2.	Nabavna vrijednost prodane robe	501	8.000,00	
	Roba u skladištu	131		8.000,00
	<i>Za isporučenu robu</i>			
3.	Roba u skladištu	131	1.000,00	
	Nabavna vrijednost prodane robe	501		1.000,00
	<i>Za zaprimljenu vraćenu robu</i>			
4.	Kupci u zemlji	211	-1.462,50	
	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	601		-1.250,00
	PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a	470		-212,5
	<i>Storno za vraćenu robu</i>			

Odustajanje od isporuke

- Ako se od isporuke dobra ili usluge odustane u potpunosti, davatelj avansa ispraviće ulazni porez kad od dobavljača primi pismenu obavijest o odustanku od isporuke ili kad on pismeno izvijesti dobavljača o odustanku od isporuke, neovisno da li je izvršen povrat avansa

Primjer:

- Gospodarsko društvo nabavlja robu i za tu svrhu uplaćuje avans dobavljaču u iznosu od 1.170,00 KM. Dobavljač je ispostavio fakturu za primljeni avans. Primljena je pismena obavijest od dobavljača da odustaje od isporuke. Ispravljen je ulazni porez, storniran avans i iznos avansa prenesen je na konto Potraživanja za neiskorištene avanse. Dobavljač je o tome pismeno obaviješten, te je vratio avans.

Knjiženje u dnevniku:

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Avansi za robu	1510	1.170,00	
	Transakcijski računi – domaća valuta	200		1.170,00
	<i>Za dani avans</i>			
2.	PDV sadržan u danim avansima	272	170,00	
	Avansi za robu	1510		170,00
	<i>Primljena «faktura-avans»</i>			
3.	Potraživanja za neiskorištene avanse	2386	1.170,00	
	Avansi za materijal dani dobavljačima u zemlji	1510	-1.000,00	
	PDV sadržan u danim avansima	272	-170,00	
	<i>Za ispravku ulaznog poreza i prijenos na potraživanje za neiskorištene avanse</i>			
4.	Transakcijski računi – domaća valuta	200	1.170,00	1.170,00
	Potraživanja za neiskorištene avanse	2386		
	<i>Za povrat avansa</i>			

Izuzimanje dobara iz maloprodaje za vlastite potrebe

Poduzeće iz svoje prodavnice izuzelo jedan uređaj za svoju poslovnu upotrebu. Prodajna cijena uređaja u maloprodaji iznosi 1.404,00 KM uz maržu od 20% na nabavnu vrijednost.

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Oprema	022	1,000.00	
	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe	620		1,000.00
	<i>Izuzimanje uređaja</i>			
2.	Nabavna vrijednost prodate robe	501	1,000.00	
	Ukalkulirana razlika u cijeni	137	200.00	
	Ukalkulirani PDV	138	204.00	
	Roba u prodavnici	133		1,404.00
	<i>Razduženje prodavnice</i>			

Sirovine i materijal u doradi, obradi i manipulaciji

- Zalihe predane na doradu odnosno oplemenjivanje ostaje u vlasništvu davatelja i on je uključuje u svoje zalihe. Dorada se može odrediti kao postupak koji ne daje novi proizvod nego poboljšava svojstva materijala ili ga prilagođava procesu proizvodnje.
- Troškovi izravno nastali u vezi s doradom sirovina i materijala ne knjiže se na teret troškova razdoblja (klasa 5), već ih treba, uračunati u vrijednost zaliha doradenog materijala.
- Prema odredbama tačke 10. i 12. MRS-a 2 sve troškove koji su nastali doradom, ili oplemenjivanjem materijala, ako on i dalje ostaje na skladištu, treba uključiti u trošak nabavke.

Primjer:

- Na doradu je predana materijal u vrijednosti od 10.000 KM.
- Faktura prijevoznika za odvoz i dovoz materijala iznosi 117 KM (usluga prijevoza 100 KM + PDV 17 KM).
- Faktura dobavljača za obavljenу uslugu dorade materijala iznosi 1.170 KM (1.000 KM + PDV 170 KM).
- Doradeni materijal zaprimljen je u skladište po novoj vrijednosti.

RB	OPIS	Konto	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Materijal u doradi, obradi i manipulaciji	1014	10.000,00	
	Materijal u vlastitom skladištu	1010		10.000,00
	<i>Za materijal predan na doradu</i>			
2.	Troškovi prijevoza materijala na doradu	1014	100,00	
	PDV u primljenim fakturama	270	17,00	
	Dobavljači u zemlji	432		
	<i>Za obveze po fakturi za prijevoz</i>			117,00
3.	Troškovi dorade materijala	1014	1.000,00	
	PDV u primljenim fakturama	270	170,00	
	Dobavljači u zemlji	432		1.170,00
	<i>Za usluge dorade</i>			
4.	Materijal u vlastitom skladištu	1010	11.100,00	
	Materijal u doradi, obradi i manipulaciji	1014		11.100,00
	<i>Za zaduženje materijala u skladištu</i>			

ISPRAVKA ODBITKA ULAZNOG POREZA ZA OPREMU I OBJEKTE ZA VRŠENJE DJELATNOSTI

- ispravka ulaznog poreza vrši se za opremu i objekte za vršenje poslovne djelatnosti,
- opremom se smatraju stalna sredstva koja podliježu amortizaciji, čija nabavna cijena prelazi iznos od 10.000,00 KM, a koja se, prema propisima o računovodstvu, klasificiraju kao stalna materijalna aktiva obveznika
- ispravka se vrši ako su se uvjeti za stjecanje prava na odbitak ulaznog poreza izmijenili prije isteka roka od 5 godina za opremu, odnosno 10 godina za objekte za vršenje poslovne djelatnosti.

Primjeri ispravka odbitka ulaznog poreza za opremu i objekte za vršenje djelatnosti

- Porezni obveznik poduzeće "A" kupilo je novoizgrađeni građevinski objekt u kome će vršiti trgovinsku djelatnost 01.01.2016. godine. Vrijednost građevinskog objekta je 100.000 KM, a obračunati PDV 17.000 KM. U poreznom razdoblju siječanj/januar 2016. godine ostvareno je pravo na odbitak ulaznog poreza u iznosu od 17.000 KM.
- 15.01.2017. godine, poduzeće "A" promijenilo je namjenu korištenja objekta, odnosno počelo je da obavlja usluge koje su oslobođene od obračuna PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza (članak 24. i 25. Zakona).

- Ispravak ulaznog poreza = $17.000 - (17.000 \times \frac{1}{10}) = 15.300 \text{ KM}$

PROMJENA OSNOVICE PDV-a

- Ako se osnovica za obračun PDV-a naknadno izmijeni zbog vraćanja dobara isporučitelju, ili zbog popusta koji kupac dobije nakon primljenih dobara ili pruženih usluga, ili ako se iznos naknade ne može naplatiti nakon iscrpljivanja svih zakonskih mogućnosti, obveznik koji je izvršio promet dobara ili usluga može, na osnovu knjižne obavijesti ili drugog dokumenta o povratu robe ili za naknadno date popuste, izvršiti ispravku iznosa PDV-a.
- Uvjet da obveznik (dobavljač) koji je izvršio promet dobara ili usluga, može ispraviti iznos PDV-a je, da obveznik kome je izvršen promet dobara ili usluga (kupac) izmijeni odbitak ulaznog PDV-a i uz uvjet da o tome pismeno obavijesti isporučitelja dobara ili usluga (čl. 20. stav 11. i 12. Zakona)
- Ispravka se mora obaviti u poreznom razdoblju u kojem je promijenjena porezna osnovica. Ukoliko Uprava izda rješenje, ispravka se treba izvršiti u poreznom razdoblju u kojem rješenje postaje izvršno.

Primjer:

- Kupcu je 13.03. 2017. isporučeno i fakturirano robe u vrijednosti od 11.700,00 KM (vrijednost isporuke 10.000 KM + 17% PDV-a 1.700 KM). Nabavna vrijednost prodane robe je 8.000 KM. Kupac je 17.04.2017. vratio dio robe zbog neodgovarajućeg kvaliteta.
- Roba se sa povratnicom zaprima u skladište po nabavnoj vrijednosti od 1.000 KM. Kupcu se dostavlja obavijest o knjiženju na osnovu koje se po navedenom računu odobrava za iznos od 1.396,25 KM (vrijednost isporuke 1.250 KM + 17% PDV-a 212,50 KM)
- Kupac je 20.4.2017. prodavcu dostavio pisani izvještaj da je u svojoj poreznoj evidenciji umanjio iznos ulaznog poreza za 212,50 KM koja se odnosi na vrijednost povrata robe.

Knjiženje u dnevniku:

R. br.	O P I S	KONTO	Iznos	
			Duguje	Potražuje
1.	Kupci u zemlji	211	11.700,00	
	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	601		10.000,00
	PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a	470		1.700,00
	<i>Za ispostavljenu poreznu fakturu</i>			
2.	Nabavna vrijednost prodane robe	501	8.000,00	
	Roba u skladištu	131		8.000,00
	<i>Za isporučenu robu</i>			
3.	Roba u skladištu	131	1.000,00	
	Nabavna vrijednost prodane robe	501		1.000,00
	<i>Za zaprimljenu vraćenu robu</i>			
4.	Kupci u zemlji	211	-1.462,50	
	Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	601		-1.250,00
	PDV po osnovu isporuka drugim obveznicima PDV-a	470		-212,50
	<i>Storno za vraćenu robu</i>			

Rashodovanje opreme koja je u potpunosti otpisana

Rashoduje se oprema sa sljedećim podacima:

- Nabavna vrijednost 10.000,00 KM
- Ispravka vrijednosti materijalnih sredstava 10.000,00 KM
- Procijenjena vrijednost ostatka ili otpada 700,00 KM

0228 - Ispravka vrijednosti nekr. postrojenja i opreme		022 - Postrojenja i oprema		1018 - Otpadni materijal	
(1)10.000,00	10.000,00 (S ^o)	(S ^o) 10.000,00	10.000,00 (1)	(2) 700,00	
659 - Ostali prihodi					
	700,00 (1)				

(1) Za rashodovanje opreme

(2) Za procjenu vrijednosti otpada

Niveliranje cijena u veleprodaji

Veleprodajno skladište **robe** je prvobitno zaduženo po nabavnoj cijeni 10 KM/kom. Naknadno je izvršena procjena i utvrđena neto prodajna cijena 8 KM/kom, što daje ukupnu razliku od 100 KM

Naziv	Količina	Nabavna cijena	Nabavna vrijednost	Neto prodajna cijena	Prodajna vrijednost	Razlika
A	50	10	500	8	400	-100

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Umanjenje vrijednosti zaliha	585	100,00	
	Ispravka vrijednosti zaliha	139		100,00
	<i>Za umanjeње vrijednosti zaliha</i>			

Usklađivanje vrijednosti zaliha na kraju godine

Poduzeće u toku godine je evidentiralo rashod u okviru konta 501 - Nabavna vrijednost prodane robe, a na dan prodaje nije se znalo kolika je nabavna vrijednost.

Na dan 31. 12. je izvršen popis, izvršeno usklađivanje sa Trgovačkom knjigom na malo (TKM) i drugim pomoćnim evidencijama, na osnovu čega se računa trošak nabavne vrijednosti - metodom prosječne marže.

Podaci o kretanju zaliha, zaduženju i stanju za period 01. 01. do 31.12. je prikazan u sljedećoj tabeli:

Opis	MPV s PDV	PDV	MPV bez PDV	RUC	NV
Ukupno zaduženje	242.024,20	35.164,42	206.859,78	76.171,77	130.688,01
Popis 31.12.	104.913,55	15.243,20	89.670,35	33.019,22	56.651,12
Prodano	137.110,65	19.921,22	117.189,43	43.152,55	74.036,88
K-to 601	117.189,43				
% RUC	36,8229	(76.171,77/206.859,78)			

Stanja na kontima su sljedeća:

S^o k-ta 133 = 104.913,55 KM, što odgovara popisu na dan 31. 12.;

S^o k-ta 137 = 76.171,77 KM, za knjiženo ukupno zaduženje;

S^o k-ta 138 = 35.164,42 KM, za knjiženo ukupno zaduženje;

S^o k-ta 601=117.189,43 uvećano za 19.921,22 (PDV) = 137.110,65, što odgovara realizaciji na k-tu 133

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1	Nabavna vrijednost prodane robe	501		63.073,77
	Ukalkulirana razlika u cijeni	137	43.152,55	
	Ukalkulirani PDV	138	19.921,22	
	<i>Nabavna vrijednost prodane robe</i>			

Višak utvrđen popisom

Popisom je utvrđen višak u skladištu materijala u iznosu od 1.000 KM

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Materijal	101	1.000,00	
	Viškovi	676		1.000,00
	<i>Za višak materijala</i>			

Manjak utvrđen popisom

Utvrđen manjak u skladištu materijala u iznosu od 1.000 KM i donesena odluka da ide na teret pravnog lica. Materijal se vodi po trošku nabavke.

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Manjkovi	576	1.170,00	
	Materijal	101		1.000,00
	PDV na manjak na teret pravnog lica	4721		170,00
	<i>Za manjak materijala na teret pravnog lica</i>			

Evidentiranje کالا, kvara, rastura i loma

Popisom zaliha robe utvrđen je کالا na skladištu, čija je prodajna vrijednost 1.200 KM. Prosječna stopa ukalkulirane razlike u cijeni u zalihamā iznosi 20%. Utvrđeni کالا je u okviru dozvoljenog normativa te nije oporeziv.

Tek. broj	OPIS	KONTO	IZNOS	
			Duguje	Potražuje
1.	Kalo, rastur, kvar i lom	5790	1.000,00	
	Ukalkulirana razlika u cijeni	137	200,00	
	Roba u skladištu	132		1.200,00
	<i>Za کالا, rastur, kvar i lom</i>			

Hvala na pažnji!